

Lleis

Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 d'abril del 2020 ha aprovat la següent:

Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2

Exposició de motius

I. Introducció

El Govern va promoure i el Consell General va aprovar per unanimitat un primer ventall de mesures en els àmbits laboral, social, econòmic i sanitari, establertes en la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2. Aquestes mesures abasten el període que va des de l'inici de la situació d'emergència sanitària esmentada fins a finals del mes d'abril d'enguany, i han permès aportar solucions necessàries i beneficioses per a les empreses, les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi al nostre país, en un context molt difícil en què s'han hagut d'aturar gairebé la totalitat de les activitats. Nogensmenys, el fet que aquesta situació d'emergència sanitària es pugui prolongar més enllà de l'abril del 2020, encara que presenti aspectes distints, i, sobretot, el fet que és palès que les conseqüències econòmiques i socials que se'n deriven es manifestaran durant diversos mesos, fan imprescindible promoure una nova llei que no només repregui i adapti a l'experiència pràctica les primeres mesures esmentades, sinó que també estableixi noves mesures en tots els àmbits mencionats per fer front a la situació que s'albira des del mes de maig vinent endavant.

D'acord amb els principis de solidaritat i de corresponsabilitat que ja van inspirar la Llei 3/2020, la norma que ens ocupa regula per primera vegada en el nostre ordenament jurídic, i des d'una perspectiva molt adaptada a la realitat actual, la suspensió temporal de contractes de treball i la reducció de la jornada laboral. Aquest mecanisme ha de permetre evitar tant com sigui possible els acomiadaments de les persones assalariades i la destrucció del teixit productiu d'Andorra, malgrat la suspensió de l'activitat de moltes empreses fins que finalitzi la situació d'emergència sanitària, i acompanyar aquestes empreses i els seus treballadors en el període de reactivació que tindrà lloc amb posterioritat, mitjançant mecanismes justos i equitatius.

Aquesta llei està estructurada en set capítols, desglossats en cinquanta-dos articles, tres disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i set disposicions finals.

II. Mesures en matèria laboral

El capítol primer incideix en les mesures en matèria laboral i reprèn en primer lloc gairebé totes les disposicions que en aquest àmbit va introduir la Llei 3/2020. Així, es manté el principi de la continuïtat dels contractes de treball malgrat la suspensió de l'activitat de les empreses per la situació d'emergència sanitària; la no aplicació del procediment de suspensió dels contractes de treball per cas fortuït o força major en cas de suspensió temporal d'activitat de les empreses, i el fet que es considerin sense efecte si s'han sol·licitat; la no aplicació del termini d'avís anticipat per modificar horaris de treball fins que el Govern posi fi a la situació d'emergència sanitària i durant els catorze dies naturals següents, i la facultat de l'empresa de canviar de funcions la persona assalariada, quan aquest canvi tingui com a finalitat reorganitzar el

treball per complir les recomanacions de les autoritats competents, fins que el Govern posi fi a la situació d'emergència sanitària.

D'altra banda, també es regula un cop més el permís retribuït en cas d'absència per tenir cura dels fills a càrrec mentre els centres educatius i de lleure extraescolar estiguin obligatòriament tancats, amb els mateixos requisits que preveia la Llei 3/2020. No obstant això, atès que a partir de l'entrada en vigor de la nova Llei i a mesura que es vagin obrint activitats i no s'obrin les escoles hi haurà un nombre cada cop més important de persones que s'hi podran acollir, s'estableix que la compensació a càrrec del Govern no pot superar el salari mínim interprofessional.

Pel que fa al sistema de compensació del temps no treballat que preveia la Llei 3/2020, s'amplia no només a les empreses que tenen suspesa l'activitat, sinó també a les que estan obertes i han tingut una davallada en la xifra de negoci per la situació d'emergència sanitària. A més, la compensació horària de treball a futur se segueix limitant fins al 31 de desembre del 2020, però sense el límit dels tres mesos per cada mes de suspensió de l'activitat.

Com s'ha dit abans, el capítol relatiu a les mesures en matèria laboral també regula per primera vegada la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, que han de tenir l'origen en la situació d'emergència sanitària. Aquesta disposició és aplicable a les persones assalariades i assimilades, i pot afectar una part o la totalitat de la plantilla, i les persones que realitzen una activitat per compte propi. S'estableix el període temporal d'aplicació d'aquesta mesura, que no pot anar més enllà del 31 de desembre del 2020, i també es fixen els requisits que han de complir les empreses per poder acollir-s'hi. Aquestes condicions estan vinculades principalment a la suspensió de l'activitat o a la davallada substancial de la xifra de negoci.

Després de definir les modalitats, que consisteixen com s'ha dit en la suspensió temporal dels contractes de treball o una reducció de la jornada laboral que no sigui superior al 75% d'aquesta jornada, la Llei regula detalladament el procediment per poder-s'hi acollir. Aquest procediment s'ha estructurat de manera àgil per poder donar una resposta ràpida a les empreses en un context d'emergència sanitària, econòmica i social, i alhora garantista des de la perspectiva de la persona treballadora. Així, si bé les sol·licituds s'han de resoldre en un termini molt breu o, fins i tot, s'autoritzen tàcitament en alguns casos, no es pot obviar en cap cas un període de consultes amb els representants de les persones assalariades, si n'hi ha, i alhora s'estableix de forma clara i detallada com s'ha de fer la notificació de la mesura a aquestes darreres i el fet que cal posar-los a disposició tota la informació i la documentació justificatives.

La suspensió temporal del contracte de treball i la reducció de la jornada laboral comporten la percepció per a la persona assalariada d'una prestació que s'ha calculat prenent molt en compte les persones amb els salaris més baixos i, per tant, amb un risc més gran de vulnerabilitat. Des d'aquest punt de vista, es garanteix l'import equivalent al salari mínim interprofessional i s'estableixen diferents trams fins al doble del salari mitjà en què els percentatges de reducció van en augment. Així, la reducció serà percentualment menys important per als salaris baixos que per als salaris alts i, des d'un criteri de justícia social, s'ha decidit no tenir en compte per calcular la prestació la part del salari que superi el doble del salari mitjà. A partir d'aquí, el pagament de la prestació va a càrrec de l'empresa i el Govern, amb un esforç molt més important en aquest darrer cas per permetre la supervivència del teixit empresarial i alhora que la reducció dels salaris tingui el menor abast i impacte possibles. Un esforç que esdevé un cop més palès en el fet que la cotització de la part empresarial a la branca general l'assumeixi també proporcionalment el Govern.

En el cas de la prestació de les persones que realitzen una activitat per compte propi, que va íntegrament a càrrec del Govern, s'atorga mentre l'activitat està suspesa o en règim de guàrdia i permanència, i es limita a les persones que cotitzen d'acord amb les bases del 25 al 100%, atès que s'entén que les bases superiors corresponen a persones amb una renda neta o una xifra de negoci importants, cosa que no justifica el pagament de la prestació.

Les prestacions que són a càrrec del Govern les satisfà directament la Caixa Andorrana de Seguretat Social, mentre que les prestacions i els salaris que són a càrrec de l'empresa els assumeix l'empresa. A més, s'estableixen un seguit de normes relatives a les incompatibilitats aplicables a les persones que estan

concernides per la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral, i als còmputos que se'n deriven en matèria d'antiguitat i de vacances. Finalment, la Llei preveu un sistema de revisió i revocació de les sol·licituds de suspensió temporal del contracte de treball i reducció de la jornada laboral, i un règim sancionador específic.

La creació d'aquestes noves prestacions suposa nous tràmits que s'han de dissenyar i implementar de la forma més àgil possible i amb el màxim de garanties. L'automatització dels processos és una de les vies necessàries per aconseguir-ho, i és per aquest motiu que la disposició final primera d'aquesta Llei introdueix noves prescripcions al Codi de l'Administració que regulen aspectes essencials del funcionament electrònic de l'Administració pública quant a l'automatització dels actes administratius, i fixen la possibilitat de dotar de valor jurídic ple les actuacions que de manera automàtica poden executar els sistemes d'informació, mitjançant el simple registre o consulta de dades i la producció de documents que les recullen, amb la mínima intervenció del personal al servei de l'Administració.

III. Mesures en matèria de seguretat social

El capítol segon manté, en essència, les diverses mesures en matèria de seguretat social adoptades en el marc de la Llei 3/2020, atès que segueixen sent oportunes i necessàries, sense perjudici que s'hagi clarificat l'abast de l'aplicació d'algunes d'aquestes mesures o que s'hagi modificat algun aspecte puntual.

Així, es continua establint que totes les persones assegurades que hagin estat diagnosticades del SARS-CoV-2, i també les que hagin estat afectades per una mesura d'aïllament per evitar la propagació del virus esmentat i que no puguin treballar, tenen el dret a percebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal en les condicions que la Llei de la seguretat social determina per al supòsit d'accident laboral o malaltia professional. No es tracta de concedir al SARS-CoV-2 el caràcter de malaltia professional, que no és el cas, sinó únicament d'aplicar excepcionalment aquest règim als efectes, exclusivament, de les prestacions econòmiques per incapacitat temporal, i amb caràcter limitat en el temps.

La Llei també estableix que les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi que han mantingut la seva activitat durant el període de la crisi sanitària tinguin dret a rebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal del 100%, sempre que no tinguin contractada una assegurança privada que les cobreixi. Tanmateix, aquesta disposició es restringeix a les persones que treballen en els àmbits sanitari i sociosanitari.

Així mateix, es preveuen dos mesures diferents per flexibilitzar l'obligació de cotitzar de les persones que realitzen una activitat per compte propi: les que han estat afectades per l'obligació de tancament poden demanar la suspensió temporal de la cotització i mantenir oberts els drets a les prestacions de reemborsament, a les prestacions d'invalidesa derivades d'accident no laboral o malaltia comuna i per generar dret a les pensions de reversió; mentre que totes les persones assalariades que han patit una reducció molt important de l'activitat com a conseqüència d'aquesta situació excepcional i han estat obligades o no a cessar l'activitat, sempre que ho declarin i que cotitzin sobre una base superior al salari mínim, es poden acollir a una reducció de la base de cotització fins al salari mínim, cosa que els garanteix la percepció de totes les prestacions del sistema.

Des d'una altra perspectiva, i com part de la compensació que es fixa a favor de les empreses afectades per l'obligació de tancament i que, malgrat això, contribueixen a garantir la continuïtat dels contractes de treball, s'estableix que l'Administració general prendrà al seu càrrec el pagament de la part empresarial de la cotització de les persones que no han pogut anar a treballar com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària. Ara bé, a diferència del que preveia la Llei 3/2020, ara concerneix totes les persones esmentades amb independència de si l'activitat ha estat o no oberta, totalment o parcialment.

Finalment, s'estableixen adaptacions en l'aplicació de la via d'atenció preferent a la Seguretat Social.

IV. Mesures en matèria d'arrendaments i d'instruments de crèdit bancari

El capítol tercer adapta les mesures en relació amb els contractes d'arrendament de locals per a negoci que incloïa la Llei 3/2020, i n'estableix de noves tant pel que fa als locals esmentats com pel que fa als habitatges de lloguer.

Des d'aquesta perspectiva, a partir de l'entrada en vigor de la Llei la reducció de la renda dels locals per a negoci de fins al 100% concerneix no només els locals corresponents a activitats suspeses, sinó també en règim de guàrdia i permanència, mentre que els locals corresponents a activitats obertes es beneficien d'una reducció del 80% en lloc del 50%. A més, un cop s'axequi la suspensió de l'activitat o el règim de guàrdia i permanència, s'apliquen unes reduccions de la renda que s'aniran minorant progressivament i de forma escalada durant un període d'entre un i tres mesos segons el cas fins a arribar a la renda contractual vigent. I, finalment, es redueix a un mes el termini de preavis per renunciar de forma unilateral al contracte d'arrendament d'un local per a negoci.

D'altra banda, però, aquesta Llei també incideix per primera vegada en els arrendaments d'habitatge, i de forma coherent i equitativa amb les reduccions salarials que es deriven de la suspensió temporal del contracte de treball o de la reducció de la jornada laboral, es preveu que els assalariats afectats per aquestes mesures, o que hagin estat acomiadats i percebin l'ajut per desocupació involuntària, o els autònoms amb una activitat suspesa, puguin beneficiar-se d'una reducció de la renda del seu habitatge de lloguer equivalent a la reducció salarial aplicable a la persona que cobra el salari mitjà. Això garanteix que a les persones amb els salaris inferiors al salari mitjà a les quals s'ha suspès temporalment el contracte de treball o que han vist reduïda la jornada laboral se'ls disminueixi la renda de l'habitatge en un percentatge igual o superior al descens del seu salari.

De la mateixa manera, i també en concordança amb el que s'ha esmentat abans, les mateixes persones poden sol·licitar i obtenir una carència de les quotes del préstec hipotecari o una extensió del termini d'amortització crèdit hipotecari que tinguin contret en relació amb el seu habitatge habitual. En definitiva, es tracta de que els propietaris de pisos i les entitats bancàries es corresponsabilitzin de forma equitativa davant la situació d'emergència que ens ocupa.

En darrera instància, aquest capítol preveu que els propietaris persones físiques d'habitatges i de locals per negoci afectats per la reducció de la renda, i que tinguin contret un préstec o un crèdit hipotecari en relació amb l'habitatge o el local esmentat, puguin sol·licitar i obtenir una carència de les quotes d'aquest préstec o una extensió del termini d'amortització d'aquest crèdit.

V. Mesures en relació amb el sector financer

El capítol quart, en relació amb el sector financer, manté com a mesura urgent la pròrroga dels terminis que tenen les entitats operatives del sistema financer i del sector de les assegurances per complir determinades obligacions formals, la pràctica de les quals pot resultar difícil o àdhuc impossible en les circumstàncies actuals, amb el benentès que aquesta pròrroga no impedeix la realització del tràmit a les entitats que estiguin en disposició de fer-ho.

VI. Mesures en matèria fiscal i tributària

El capítol cinquè reprèn les mesures destinades a flexibilitzar el compliment de les obligacions tributàries i a adaptar determinades previsions legals. Així, es permet l'ajornament i el fraccionament no només del deute tributari, sinó també de retencions, ingressos a compte i sancions, i s'estableix que els ajornaments i fraccionaments que es concedeixin durant aquest període no meriten l'interès moratori.

La Llei també modifica el percentatge del pagament a compte de l'impost sobre societats que s'ha de fer en l'exercici que s'inicia l'1 de juliol del 2019, per tal de prendre en consideració la previsible afectació de la crisi sanitària en el resultat comptable d'aquest exercici. De la mateixa manera, i per les mateixes raons, la Llei modifica el percentatge per calcular el pagament fraccionat de la liquidació de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Així mateix, la Llei fixa les mesures necessàries per adaptar la base de tributació de l'impost general indirecte i dels impostos directes a la reducció de les rendes de l'arrendament de locals per a negoci establerta per la Llei.

Finalment, s'introdueix com a novetat la possibilitat per part dels partícips en plans de pensions privats de recuperar, sense penalització, una quantitat màxima mensual equivalent al salari mínim interprofessional, si es tracta de persones que realitzen un activitat per compte propi que ha estat suspesa, o de persones assalariades concernides per la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral. Aquestes quantitats recuperades tenen la consideració de rendes exemptes en el càlcul de l'import sobre la renda de les persones físiques.

VII. Reunions dels òrgans col·lectius de les persones jurídiques

La situació d'emergència sanitària fa necessari mantenir l'autorització de l'ús dels mitjans de comunicació i d'interacció a distància en els òrgans col·lectius de totes les entitats i organitzacions, tant del sector públic com del sector privat, encara que les normes que regulen el seu funcionament no ho haguessin previst, i sense minva de les garanties relatives a la identitat de les persones que hi intervenen i al sentit del seu vot. Aquest és l'objecte del capítol sisè de la Llei.

VIII. Suspensió de terminis i altres mesures

El capítol setè reprèn les disposicions de la Llei 3/2020 pel que fa a la suspensió amb caràcter general dels terminis processals, amb efectes des del 14 de març del 2020, i amb determinades excepcions establertes sempre en garantia de les persones, quan es tracta de procediments que afecten drets fonamentals, persones detingudes o preses i persones en situació de risc. Així mateix, la Llei permet als batlles i tribunals portar a terme actuacions durant el període de suspensió sempre que ho considerin necessari per evitar perjudicis irreparables als drets i interessos legítims de les parts. També deixa clar que totes les actuacions processals que hagin estat efectivament realitzades durant aquest termini són plenament vàlides i eficaces.

En matèria administrativa, la Llei estableix també la suspensió de terminis per tramitar tota classe de procediments i expedients, amb efectes des del 14 de març del 2020, però faculta l'òrgan competent per fer els tràmits indispensables per evitar perjudicis greus a les persones interessades. També, lògicament, queden exceptuats de la suspensió els procediments i les resolucions que estiguin directament relacionats amb la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2.

Des d'una altra perspectiva, la Llei estableix igualment la suspensió dels terminis de prescripció i de caducitat; en aquest cas, la suspensió és efectiva a partir de la data de l'entrada en vigor de la Llei 3/2020.

Finalment, i per tal d'evitar, sempre que sigui possible, el contacte directe entre les persones, la Llei preveu la possibilitat de dur a terme per mitjà de videoconferència totes les actuacions davant dels batlles i tribunals, i determina les condicions que s'han de respectar en aquests casos per garantir-ne la regularitat.

IX. Disposicions addicionals, transitòria, derogatòria i finals

Aquesta Llei es clou amb tres disposicions addicionals, la primera de les quals preveu l'aprovació d'un pressupost extraordinari per dotar l'Estat dels recursos financers necessaris per acomplir els objectius d'aquesta Llei i d'altres fixats per les normes emanades del Govern. La disposició addicional segona regula la pròrroga dels contractes administratius que finalitzin l'any 2020 i que no es poden licitar i adjudicar d'acord amb la Llei de la contractació pública per la situació d'emergència sanitària, durant un any com a màxim. La disposició addicional tercera és relativa a la protecció dels llocs de treball i estableix, per tant, que la concessió d'ajuts financers públics a les empreses afectades per la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV2 pot estar condicionada a la protecció dels mateixos llocs de treball per part de l'empresa.

La disposició transitòria fa possible que alguns administradors de societats puguin seguir-se acollint a la suspensió temporal de la cotització d'acord amb la Llei 3/2020 a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

La disposició derogatòria revoca la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2, llevat que es desprengui el contrari de les disposicions d'aquesta Llei, atès que gairebé totes les seves disposicions s'han refós en la Llei esmentada.

La disposició final primera modifica el Codi de l'Administració en el sentit que s'ha comentat anteriorment. La disposició final segona refà la Llei de la seguretat social per equiparar les persones assalariades i les

persones que realitzen una activitat per compte propi a l'efecte del càlcul de les prestacions. La disposició final tercera canvia la Llei del pressupost per a l'exercici del 2020 per incrementar les possibilitats d'endeutament. La disposició final quarta corrobora l'aplicació de la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública per modificar les condicions de la relació estatutària o del contracte de treball, o de la jornada dels funcionaris i treballadors públics, d'acord amb la situació derivada de l'emergència sanitària. A més, encarrega al Govern que promogui en un termini molt breu un projecte de llei que estableixi mesures de reducció o contenció dels salaris dels càrrecs electius o de lliure designació que treballin a les administracions públiques i les altres entitats públiques. La disposició final cinquena preveu que es faci un desplegament reglamentari per crear ajuts als propietaris de locals comercials i habitatges amb rendes poc elevades. La disposició final sisena ratifica totes les mesures adoptades pel Govern mitjançant diversos decrets des del dia 11 de març del 2020 en relació amb la crisi sanitària que ens ocupa. I la disposició final setena determina la data de l'entrada en vigor de la Llei.

Capítol preliminar. Disposicions generals

Article 1. *Caràcter provisional de les mesures*

Les mesures previstes en aquesta Llei tenen per objecte pal·liar les conseqüències de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2. L'aplicació de la Llei és limitada en el temps, fins que el Govern declari, per decret, la fi de la situació de crisi sanitària, llevat de la disposició final primera i del que es desprengui altrament de les disposicions d'aquesta Llei i en qualsevol cas fins per tot el 31 de desembre del 2020.

Capítol primer. Mesures en matèria laboral

Secció primera. Disposicions generals

Article 2. *Continuïtat dels contractes de treball*

1. Les empreses que hagin suspès l'activitat, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estiguin sotmeses a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, mantenen l'obligació de satisfer a les persones assalariades el salari fix convingut en el contracte de treball vigent en cada moment, llevat que les hagin acomiadat o que hagin optat per la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral, en els termes que estableix la secció tercera d'aquest capítol, o que hagin pactat de mutu acord una reducció de la jornada laboral.

2. El procediment de suspensió dels contractes de treball per cas fortuït o força major previst en l'article 41 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals no és aplicable a la suspensió temporal d'activitat de les empreses per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, sigui obligatòria o voluntària. Les suspensions sol·licitades per aquesta causa amb posterioritat al dia 14 de març del 2020 no es poden prendre en consideració i no produeixen cap efecte.

Article 3. *Modificació d'horaris*

Fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, i durant els catorze dies naturals següents, no és aplicable el termini d'avís anticipat per modificar horaris de treball que estableixen els articles 54, 55 i 59 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

Article 4. *Canvi de funcions*

Fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, l'empresa pot canviar de funcions la persona assalariada, quan aquest canvi tingui com a finalitat reorganitzar el treball o els torns de treball per complir de forma més eficaç les recomanacions o les instruccions dictades per les autoritats competents. Aquesta modificació de funcions no pot comportar una reducció del salari convingut en el contracte de treball.

Article 5. *Absència per tenir cura dels fills a càrrec*

1. Mentre els centres educatius i de lleure extraescolar estiguin obligatòriament tancats per decret del Govern, les persones assalariades amb fills menors de catorze anys o fills amb discapacitat que treballen en activitats obertes i autoritzades a obrir per decret del Govern es poden absentar del lloc de treball per tenir-ne cura si compleixen cumulativament les condicions següents:

a) Si els dos progenitors es troben en la mateixa circumstància o es tracta de famílies monoparentals. En el primer cas, només es pot acollir a la mesura un dels progenitors, o ambdós en règim de torns, que ha de ser per jornades senceres de treball.

b) Si els dos progenitors acrediten que cap d'ells no té cap familiar fins al segon grau de consanguinitat o d'afinitat que pugui tenir cura raonablement dels fills. Es considera que els avis no poden tenir cura dels infants.

2. Les hores de treball no realitzades per aquesta causa són compensades pel Govern en els termes que s'estableixin per la via reglamentària. En tots els casos, a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, el valor del còmput mensual de les hores de treball no realitzades i compensades pel Govern en virtut d'aquesta mesura no pot superar el salari mínim interprofessional.

Secció segona. Compensació del temps no treballat**Article 6.** *Regles de compensació del temps no treballat*

1. El període en què la persona assalariada no pot realitzar la seva prestació laboral ordinària per causa de la suspensió total o parcial de l'activitat de l'empresa o de part de l'empresa, o com a conseqüència de la davallada en la xifra de negoci de l'empresa per la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, es pot remunerar d'acord amb les regles següents:

a) La meitat de les hores no treballades ha de ser remunerada per l'empresa sota la figura del permís retribuït.

b) L'altra meitat de les hores no treballades ha de ser igualment remunerada, i es compensa amb treball per la persona assalariada mitjançant els mecanismes que s'estableixen a continuació, i segons l'ordre següent:

i) Hores extraordinàries i festius del calendari laboral ja meritats.

En primer lloc, es compensen amb les hores extraordinàries i amb les hores de jornades festives del calendari laboral que la persona assalariada tingui acumulades fins a la data en què ha deixat de treballar, si en té. La compensació de les hores es fa d'acord amb les condicions que estableix l'article 58.2 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, i no requereix l'acord de les parts ni el consentiment de la persona treballadora.

ii) Hores extraordinàries i festius del calendari laboral a futur.

Un cop exhaurida la compensació prevista a l'apartat i) anterior, l'empresa i la persona assalariada poden pactar, per escrit, la compensació d'hores extraordinàries aplicant un còmput de compensació horària de treball a futur i de festius del calendari laboral que es prevegi treballar a futur, amb límit fins al 31 de desembre del 2020. En aquesta compensació no s'aplica l'increment previst en l'article 58.2 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

iii) Vacances.

En tercer lloc, les hores de treball no realitzades que ha de compensar la persona assalariada se satisfan amb vacances. El nombre màxim de dies de vacances que es poden emprar en aquesta compensació és de la meitat de les vacances que es generin durant l'any en curs:

- Quan les vacances estiguin pactades en dies laborables, la compensació de les hores és per dia de treball efectiu, d'acord amb la jornada diària pactada.

- Quan les vacances estiguin pactades en dies naturals, la conversió d'hores degudes en dies naturals es fa d'acord amb la fórmula que s'indica a continuació. El resultat s'arrodoneix a la part sencera del nombre, descartant la part decimal.

$$\frac{7}{\text{Jornada setmanal}} \times \text{hores degudes} = \text{dies naturals}$$

Si, en aplicació del que estableix aquest apartat, la persona assalariada veiés reduït el dret de vacances anuals a una xifra inferior a vint-i-un dies naturals o setze dies hàbils, aquesta persona pot optar per exercir el dret a vacances fins a completar els vint-i-un dies naturals o els setze dies hàbils durant l'any 2020, però els dies de vacances que faci en virtut d'aquesta norma no han de ser remunerats per l'empresa o bé han de ser compensats amb un crèdit de dies de vacances sobre l'any 2021, a elecció de la persona assalariada.

iv) Còmput de compensació horària a compte de treball futur.

Quan l'aplicació dels mecanismes previstos als apartats i), ii) i iii) anteriors no resulti suficient per compensar el deute d'hores de treball de la persona assalariada, l'empresa pot aplicar, sense que sigui objecte de negociació col·lectiva, un còmput de compensació horària de treball a futur, amb límit fins al 31 de desembre del 2020. Les hores no treballades durant el període de suspensió de l'activitat es poden compensar amb hores extraordinàries que es preveu que es realitzin en treball futur. En aquesta compensació no s'aplica l'increment previst en l'article 58.2 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

2. En cas d'acomiadament de persones assalariades que hagin acumulat hores a favor de l'empresari a compte de treball futur o de vacances, els imports corresponents no podran ser descomptats en el càlcul de la quitança. Queden exclosos d'aquesta prohibició els casos d'acomiadaments disciplinaris i els casos de desistiment de la persona assalariada, sempre que el desistiment no tingui com a origen l'incompliment de l'empresari.

Secció tercera. Suspensió temporal dels contractes de treball i reducció de la jornada laboral

Article 7. *Objecte*

1. Aquesta secció té per objecte regular la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral que tinguin l'origen en la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

2. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per *suspensió temporal del contracte de treball* el període temporal durant el qual la persona assalariada continua d'alta a l'empresa però veu suspès o reduït el desenvolupament efectiu de la jornada laboral.

Article 8. *Àmbit objectiu aplicable*

1. La suspensió temporal dels contractes de treball i la reducció de la jornada laboral són aplicables a les persones assalariades i a les persones que realitzen una activitat per compte propi. Si bé no és necessari que ambdós modalitats concerneixin la totalitat d'aquestes persones dins l'empresa, ni de la mateixa manera, cal, per contra, que l'afectació d'aquestes mesures es planifiqui equitativament entre les persones assalariades de la mateixa categoria professional, establint si és necessari torns rotatius, i proporcionalment entre les diferents categories, llevat que existeixi una causa justificada per no mantenir l'equitat i la proporcionalitat que s'ha de motivar en la sol·licitud presentada davant el ministeri competent en matèria de treball.

2. Només es poden acollir a les disposicions d'aquesta secció les empreses legalment establertes a Andorra, les persones assalariades de la qual hagin estat donades d'alta en l'empresa amb anterioritat a la declaració pel Govern de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, i les persones que realitzen una activitat per compte propi i que hagin iniciat aquesta activitat amb anterioritat a la declaració esmentada.

Article 9. *Àmbit temporal aplicable*

L'aplicació de la suspensió temporal dels contractes de treball i de la reducció de la jornada laboral se circumscriu al període comprès entre l'1 de maig del 2020 i fins als 180 dies naturals posteriors al dia en què el Govern declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2. En tot cas, aquest àmbit temporal no pot anar més enllà del 31 de desembre del 2020.

Article 10. Definicions

Als efectes d'aquesta secció, s'entén per:

- a) Empresa: els empresaris i les persones que realitzen una activitat per compte propi, d'acord amb la definició prevista a l'article 11 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, i els patrons domèstics. No obstant això, la persona que realitza una activitat per compte propi que hagi estat suspesa, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estigui sotmesa a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, pot disposar de les prestacions definides en l'article 18, sempre que no es tracti d'administradors de societats, excepte que siguin professionals que duguin a terme la seva activitat de manera efectiva a través d'una societat mercantil de la qual siguin els administradors.
- b) Persona assalariada: les persones assalariades i els socis que presten un servei o realitzen una obra per compte d'una societat a canvi d'un salari, d'acord amb la definició prevista a l'article 10 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, que estiguin donades d'alta i cotitzin a la Caixa Andorrana de Seguretat Social abans de la declaració pel Govern de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Article 11. Empreses i empresaris individuals beneficiaris i requisits

1. Es poden acollir a la suspensió temporal dels contractes de treball o a la reducció de la jornada laboral les empreses que compleixin cumulativament els requisits següents:

- a) Que estiguin establertes legalment al Principat d'Andorra.
- b) Que hagin suspès l'activitat, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament; que estiguin sotmeses a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern; o que estiguin obertes i autoritzades a obrir per decret del Govern però demostrin una davallada en la xifra de negoci igual o superior al 50% (havent comparat el període comprès entre l'1 d'abril i el 30 d'abril del 2020 amb el mateix període de l'any immediatament anterior o, en cas d'empreses no constituïdes i en activitat en aquella data, amb el període comprès entre l'1 de febrer i el 29 de febrer del 2020), o que, malgrat que no demostrin la davallada de la xifra de negoci esmentada, justifiquin que la reducció de la xifra de negoci ha estat d'un volum tan elevat que pot posar en perill la viabilitat futura de l'empresa, sempre que el ministeri competent en matèria de treball hi doni el vistiplau de forma expressa.
- c) Que no tinguin deutes amb l'Administració pública, llevat que aquests deutes estiguin en curs de regularització, i que hagin satisfet íntegrament el salari de les seves persones assalariades durant com a mínim els mesos de març i abril del 2020.

2. No es poden acollir a la suspensió temporal dels contractes de treball o a la reducció de la jornada laboral les empreses que només porten a terme l'activitat durant la temporada d'hivern.

Article 12. Modalitats

Les empreses poden tramitar la sol·licitud d'acord amb les modalitats següents:

- a) La suspensió temporal dels contractes de treball.
- b) La reducció de la jornada laboral de les persones assalariades que no sigui superior al 75% d'aquesta jornada.
- c) Les dos modalitats anteriors proporcionals i/o cumulatives en funció de les necessitats de l'empresa i de les persones assalariades.

Article 13. Procediment

1. Les sol·licituds inicials de suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral presentades per empreses que tinguin suspesa l'activitat, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estiguin sotmeses a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, si bé s'han d'acompanyar de la documentació requerida i esmentada a l'article 14, s'entenen autoritzades

pel ministeri competent en matèria de treball a partir de la presentació de la sol·licitud, sempre que hagin procedit al període de consultes que estableix l'apartat 4 d'aquest article, si escau.

2. Les sol·licituds inicials de suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral presentades per empreses que estiguin obertes i autoritzades a obrir per decret del Govern s'han d'acompanyar de la documentació requerida i esmentada a l'article 14 i han de ser autoritzades expressament pel ministeri competent en matèria de treball, després d'haver procedit al període de consultes que estableix l'apartat 4 d'aquest article, si escau. Aquesta autorització s'ha de concedir o denegar en el termini màxim de cinc dies hàbils a partir del dia que es presenti la sol·licitud. Tanmateix, en cas contrari, el silenci té la consideració de positiu.

3. Les sol·licituds de prolongació de la suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral més enllà de la data en què han estat autoritzades inicialment, s'han d'acompanyar de la documentació actualitzada requerida i esmentada a l'article 14, i han de ser en tots els casos autoritzades expressament pel ministeri competent en matèria de treball. Aquesta autorització s'ha de concedir o denegar en el termini màxim de cinc hàbils a partir del dia que es presenti la sol·licitud. Tanmateix, en cas contrari, el silenci té la consideració de positiu.

4. Sempre que s'hagi nomenat representants dels assalariats amb anterioritat a la declaració pel Govern de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, de forma prèvia al moment en què l'empresa sol·liciti prop del ministeri competent en matèria de treball la suspensió dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, ha d'iniciar un període de consultes amb aquests representants dels assalariats, per un període màxim de cinc dies naturals.

L'empresa ha de comunicar per escrit o per mitjans telemàtics que en deixin constància escrita o gravació en qualsevol suport, als representants dels assalariats, les causes concretes que motiven l'aplicació de la suspensió temporal dels contractes de treball o de la reducció de la jornada laboral; la relació no nominativa de les persones assalariades afectades, amb la seva antiguitat i la categoria professional a la qual pertanyen; el període que es preveu que duri la suspensió dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, i els criteris que s'han seguit per determinar les persones assalariades afectades. La comunicació s'ha d'acompanyar d'una memòria explicativa de l'existència de les causes econòmiques que s'al·leguen i de la procedència i la raonabilitat de les mesures adoptades.

Durant el període de consultes, que es pot celebrar per mitjans telemàtics, les parts han de negociar de bona fe amb la finalitat d'assolir un acord. El ministeri competent en matèria de treball vetlla perquè aquest període de consultes es desenvolupi adequadament i sigui efectiu, i pot fer els advertiments i les recomanacions que consideri oportuns, com també sol·licitar la informació i la documentació complementàries que escaiguin. Les parts poden designar un mediador, sense que això pugui suposar una ampliació del període de consultes.

Durant el període de consultes s'ha d'aixecar acta de cada reunió. Les actes, que en cas d'haver-se celebrat les consultes telemàticament, poden substituir-se per una gravació, si així ho han acordat les parts, s'han de trametre posteriorment, juntament amb la documentació que les acompanyi, al ministeri competent en matèria de treball. Les comunicacions que es portin a terme durant el període de consultes es poden fer per qualsevol mitjà, àdhuc telemàtic, que hagin validat prèviament les parts.

5. Un cop la sol·licitud de suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral ha estat autoritzada tàcitament o expressament pel ministeri competent en matèria de treball, segons el cas, l'empresa ho ha de notificar a cadascuna de les persones assalariades afectades de forma fefaent, en el termini màxim dels tres dies hàbils següents. Aquesta notificació s'ha de fer per escrit mitjançant carta certificada amb avís de recepció, per conducte notarial o del saig, per servei de missatgeria o lliurant-la directament a la persona assalariada, que ha de signar-ne la recepció amb la menció de la data o, si es nega a signar, en presència de dos testimonis. També es pot fer per qualsevol altre mitjà, àdhuc telemàtic, sempre que permeti la recepció íntegra a la persona assalariada del contingut de la comunicació escrita. A la comunicació cal adjuntar-hi sempre una còpia de la resolució del ministeri competent en matèria de

treball, si n'hi ha, i s'hi ha de fer constar que es posa a disposició de la persona assalariada, si així ho sol·licita, la informació esmentada al segon paràgraf de l'apartat 4 anterior, en allò que la concerneixi.

Article 14. Documentació

1. A la sol·licitud de suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral, l'empresa hi ha d'incloure com a mínim la documentació i la informació següents:

a) La documentació justificativa de les causes concretes que provoquen la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, i que la situació és conjuntural a l'activitat, total o parcial, de l'empresa.

b) La memòria explicativa de la situació que exposi de forma detallada els motius que justifiquen la presentació de la sol·licitud i la raonabilitat de les mesures demanades.

c) A fi i efecte d'acreditar el compliment dels requisits que estableix la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 11, cal aportar en el cas de les societats mercantils, els comptes anuals provisionals de l'exercici anterior, més un balanç a la data de la sol·licitud, i en el cas d'empresaris individuals, un compte de guanys i pèrdues i un balanç de l'exercici anterior, més un balanç a la data de la sol·licitud. En tot cas, cal aportar un extracte bancari dels comptes bancaris de l'exercici del 2020, en qualsevol suport.

d) La declaració responsable de compliment dels requisits i les condicions necessaris perquè l'empresa es pugui acollir a la suspensió temporal dels contractes de treball o a la reducció de la jornada laboral. La declaració responsable ha d'incloure l'autorització de l'empresa al ministeri competent en matèria de treball per a l'intercanvi de les seves dades entre les administracions públiques, les entitats bancàries i les altres entitats per efectuar les verificacions oportunes sobre la veracitat i l'adequació de la informació proporcionada per l'empresa.

e) La relació nominativa i amb el número de cens de les persones assalariades afectades, amb la seva antiguitat i la categoria professional a la qual pertanyen, els criteris que s'han seguit per determinar les persones assalariades afectades i el contracte de treball corresponent. En cas que alguna de les persones assalariades hagi comunicat a l'empresa el seu desacord amb la mesura adoptada, cal aportar una còpia de la comunicació corresponent.

f) La previsió del calendari amb els dies de suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral previstos, individualitzat per cada lloc de treball afectat. Si es tracta d'una reducció de la jornada laboral, s'ha de definir el percentatge de disminució temporal, computada sobre la base diària, setmanal, mensual, trimestral, semestral o anual, segons escaigui, i el nou horari de treball que s'aplica per a cada persona assalariada concernida.

g) El període d'inici i la durada estimada de la suspensió temporal dels contractes de treball o de la reducció de la jornada laboral demanada.

h) El full de declaració nominativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social corresponent als mesos de febrer, març i abril del 2020, i el justificant del pagament dels salaris dels mesos de març i abril del 2020.

2. Les empreses a les quals s'ha autoritzat tàcitament o expressament, segons el cas, la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, han de presentar com a mínim cada dos mesos al ministeri competent en matèria de treball tota la documentació o la informació actualitzada de què disposin i que es detalla a l'apartat 1 anterior.

3. En cas que el ministeri competent en matèria de treball comprovi la inexactitud o la falsedat de la informació facilitada, pot revocar la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, sense perjudici de l'aplicació de les disposicions que estableixen els articles 22 i següents.

Article 15. Modificacions

1. Les sol·licituds de modificació de l'abast de la suspensió temporal dels contractes de treball o de la reducció de la jornada laboral, si bé s'han d'acompanyar de la documentació requerida i esmentada a l'article

14, s'entenen autoritzades pel ministeri competent en matèria de treball a partir de la presentació de la sol·licitud.

2. No obstant el que estableix l'apartat 1 anterior, en cas que la sol·licitud de modificació comporti ampliar el nombre de persones afectades per la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, o ampliar l'abast de la reducció esmentada encara que no afecti més persones, s'ha d'acompanyar de la documentació requerida i esmentada a l'article 14 i ha de ser autoritzada expressament pel ministeri competent en matèria de treball, després d'haver procedit al període de consultes que fixa l'apartat 4 de l'article 13, si escau. Aquesta autorització s'ha de concedir o denegar en el termini màxim de cinc dies hàbils a partir del dia de la presentació de la sol·licitud. Tanmateix, en cas contrari, el silenci té la consideració de positiu.

Article 16. *Vigència i recurs*

1. En cas que la sol·licitud de suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral hagi estat autoritzada tàcitament o expressament, segons el cas, la suspensió o la reducció esmentades prenen efectes a partir de l'endemà del dia en què l'empresa ha presentat la sol·licitud prop del ministeri competent en matèria de treball, llevat que la sol·licitud o la resolució del ministeri esmentat ho estableixin altrament.

2. En qualsevol dels casos, les resolucions del ministeri competent en matèria de treball són susceptibles de recurs en els termes que estableix el Codi de l'Administració, tant per part de l'empresa com per part de les persones assalariades concernides. No obstant això, el recurs administratiu s'ha de resoldre en el termini màxim de vuit dies hàbils.

Article 17. *Prestació de les persones assalariades*

1. La persona assalariada concernida per la suspensió temporal del seu contracte de treball percep la prestació prevista com segueix:

a) L'import equivalent al salari mínim interprofessional (1.083,33 euros) per la jornada legal ordinària o bé per la part proporcional queda íntegrament garantit, sense perjudici de la retenció de la cotització a la Caixa Andorrana de Seguretat Social de la part de la persona assalariada corresponent a la prestació percebuda.

b) En cas que el salari fix de la persona assalariada, tenint en compte la mitjana dels darrers dotze mesos o la part proporcional si és un període inferior en el mateix lloc de treball, estigui situat entre el salari mínim interprofessional (1.083,33 euros) i el salari mitjà (2.129,44 euros), l'escreix entre el salari mínim i el salari fix que percep la persona assalariada es redueix en els percentatges següents:

i) 30% entre 1.083,34 euros i 1.432,03 euros.

ii) 40% entre 1.432,04 euros i 1.780,74 euros.

iii) 50% entre 1.780,75 euros i 2.129,44 euros.

c) En cas que el salari fix de la persona assalariada, tenint en compte la mitjana dels darrers dotze mesos o la part proporcional si és un període inferior en el mateix lloc de treball, estigui situat entre el salari mitjà (2.129,44 euros) i el doble del salari mitjà (4.258,88 euros), a més de la reducció que correspongui d'acord amb la lletra b) anterior, l'escreix entre el salari mitjà i el salari fix que percep la persona assalariada es redueix en els percentatges següents:

i) 70% entre 2.129,45 euros i 2.839,25 euros.

ii) 80% entre 2.839,26 euros i 3.549,07 euros.

iii) 91% entre 3.549,08 euros i 4.258,88 euros.

d) No es té en compte per calcular la prestació la part del salari que percep la persona assalariada i que superi el doble del salari mitjà (4.258,88 euros).

2. El pagament de la prestació de la persona assalariada que resulti de la suma i les reduccions establertes a l'apartat 1 anterior va a càrrec de l'empresa i el Govern a raó del 25 i el 75%, respectivament. Tanmateix, si l'empresa no pot fer front a la part de la prestació que va càrrec seu per causa de dificultats financeres, es pot finançar mitjançant un programa de crèdits a interès zero, en les condicions que s'estableixin reglamentàriament.
3. En cas que la persona assalariada treballi per compte de més d'una empresa i acabi percebent en concepte de salari i de prestació una quantitat total superior al doble del salari mitjà, ho ha de comunicar al ministeri competent en matèria de treball i a la Caixa Andorrana de Seguretat Social a l'efecte de procedir a la no percepció, total o parcial, o, eventualment, al rescabament de l'escreix que li hagi satisfet el Govern.
4. En el supòsit de reducció de la jornada laboral, la prestació corresponent a la part de la jornada reduïda es calcula d'acord amb les normes establertes als apartats 1 i 2 anteriors, prenent com a referència la jornada legal ordinària de quaranta hores setmanals; després el resultat obtingut es minora de forma proporcional a la reducció de la jornada.
5. Si la jornada laboral de la persona assalariada era inferior a la jornada legal ordinària de quaranta hores setmanals, o responia a qualsevol altra distribució horària prevista a la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, la prestació es calcula d'acord amb les normes establertes als apartats 1 i 2 anteriors, prenent com a referència la jornada legal ordinària de quaranta hores setmanals; després el resultat obtingut es minora o s'adapta de forma proporcional a la jornada inferior o distribuïda diferentment que tenia la persona assalariada.

Article 18. *Prestacions de les persones que realitzen una activitat per compte propi*

1. Les persones que realitzen una activitat per compte propi que hagi estat suspesa, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estigui sotmesa a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, tenen dret a percebre mensualment les prestacions que es detallen a continuació fins que el Govern decideixi altrament per decret, amb el benentès que un cop la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència deixin de ser vigents, cal justificar una davallada significativa de la xifra de negoci. Aquesta prestació es calcula d'acord amb la base de cotització corresponent al mes de febrer del 2020 prop de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, sempre que sigui alguna de les bases de cotització esmentades en el quadre següent, tal com s'hi estableix:

Cotització	Quota (euros)	Sou base (euros)	Prestació (euros)
25,0%	117,12	532,36	541,67
50,0%	234,24	1.064,72	1.083,33
62,5%	292,80	1.330,90	1.083,33
75,0%	351,36	1.597,08	1.083,33
100,0%	468,48	2.129,44	1.083,33

2. Les persones que realitzen una activitat per compte propi i que al mateix temps, durant el mes anterior, siguin assalariades per compte d'una altra empresa o pensionistes i percebin una pensió o un salari global o, en cas que s'hagi suspès temporalment el seu contracte de treball o s'hagi reduït la seva jornada laboral, una prestació, no poden percebre per tots aquests conceptes una quantitat acumulada superior a la que els correspondria d'acord amb l'apartat 1 anterior. En aquest cas, l'import de la prestació a què fa referència l'apartat esmentat es minora d'acord amb el que s'ha mencionat. Tampoc no poden percebre les prestacions esmentades a l'apartat 1 anterior els administradors de societats, excepte que siguin professionals que duguin a terme la seva activitat de manera efectiva a través d'una societat mercantil de la qual siguin els administradors.
3. El pagament de les prestacions esmentades a l'apartat 1 anterior va a càrrec del Govern.

Article 19. *Pagament de les prestacions*

1. Les prestacions a què fan referència els articles 17 i 18 i que són a càrrec del Govern són satisfetes a les persones assalariades i a les persones que realitzen una activitat per compte propi directament per part de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, a càrrec del pressupost general de l'Estat. Les empreses o les persones esmentades han de comunicar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, a través del document de cotització electrònic i abans del dia 28 de cada mes com a màxim, el salari fix i el nombre d'hores corresponent a la jornada laboral (legal o ordinària) que s'hagi pactat amb les persones assalariades anteriorment a la suspensió temporal del contracte de treball o a la reducció de la jornada laboral, i el salari que s'ha de pagar pel treball efectivament realitzat en el període mensual corresponent i el percentatge de reducció de la jornada laboral, si escau.

Aquestes prestacions se satisfan en el termini que estableix l'apartat 1 de l'article 78 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals. Tanmateix, en cas que es presenti el document de cotització amb posterioritat al dia 28 del mes corresponent, les prestacions es poden satisfer en una data posterior.

2. Les prestacions i els salaris a què fa referència l'article 17 i que són a càrrec de l'empresa són satisfets a les persones assalariades directament per l'empresa en el termini que fixa l'apartat 1 de l'article 78 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

3. El ministeri competent en matèria de treball pot ordenar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social el bloqueig del pagament total o parcial de la prestació de les persones assalariades que, d'acord amb l'apartat 3 de l'article 17, hagin comunicat el que s'hi preveu, i en els altres casos en què en el marc del procediment de revisió s'hagi resolt sobre la im procedència de la prestació atorgada.

Article 20. *Seguretat social*

1. El Govern i l'empresa assumeixen el pagament a la Caixa Andorrana de Seguretat Social de la part empresarial de la cotització a la branca general (7%) de les prestacions a què fa referència l'article 17, de forma proporcional al percentatge de la prestació que és càrrec del Govern i de l'empresa. A més, es reté la cotització de la part corresponent a les persones assalariades a la branca general (3%) i a la branca de jubilació (3,5%), a càrrec d'aquestes persones. Les prestacions esmentades no cotitzen a la branca de jubilació per la part empresarial.

2. El Govern assumeix el pagament a la Caixa Andorrana de Seguretat Social de la cotització a la branca general (10%) de les prestacions a què fa referència l'article 18. Les prestacions esmentades no cotitzen a la branca de jubilació.

3. En el cas de reducció de la jornada laboral, l'empresari ha de seguir assumint el pagament de la part empresarial de la cotització del salari que satisfaci a les persones assalariades, tant a la branca general (7%) com a la branca de jubilació (8,5%), i retenir la cotització corresponent a aquestes darreres persones, tant a la branca general (3%) com a la branca de jubilació (3,5%).

4. En el supòsit de suspensió del contracte de treball o de reducció de la jornada laboral, les persones assalariades concernides que tinguin una incapacitat temporal deixen de percebre les prestacions a què fan referència els articles 17 i 18 i perceben la prestació econòmica que els correspondria d'acord amb la Llei de la seguretat social.

5. El període de suspensió del contracte de treball o de reducció de la jornada laboral computa com a període efectiu de cotització per donar dret a les prestacions d'incapacitat temporal per motiu de malaltia comuna o accident no laboral, a les prestacions de reemborsament, a les prestacions d'invalidesa derivades d'accident no laboral o malaltia comuna i per generar dret a les pensions de reversió i a capital per defunció. En el supòsit de reducció de la jornada laboral, la base de càlcul es determina tenint en compte tant el salari com la prestació percebuts.

6. En el supòsit d'una persona que realitzi efectivament l'activitat per compte propi en el marc del règim de guàrdia o permanència establert per decret del Govern, té dret a totes les prestacions per motiu d'accident laboral o malaltia professional.

Article 21. *Incompatibilitats i altres vicissituds*

1. Les persones assalariades concernides per la reducció de la jornada laboral no poden fer hores extraordinàries ni treballar en compensació de les hores que s'hagin pogut generar en aplicació de l'article 3 de la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, i de l'article 6 d'aquesta Llei, mentre duri la reducció esmentada.

A partir del dia en què se suspèn temporalment el contracte de treball o es redueix la jornada laboral d'una persona assalariada, no es poden seguir aplicant les regles de compensació del temps no treballat que estableix l'article 6.

De la mateixa manera, les persones assalariades de les empreses que s'hagin acollit a la suspensió temporal del contracte de treball o a la reducció de la jornada laboral i que no estiguin concernides per aquesta suspensió o reducció no poden fer hores extraordinàries, sempre que no es tracti de persones que no són de la mateixa categoria professional.

2. Els períodes de suspensió temporal dels contractes de treball i de reducció de la jornada laboral no es tenen en compte per determinar el càlcul del salari als efectes de la retribució de la compensació econòmica per acomiadament no causal, de la compensació per pagament del període de preavis, si escau, i de la indemnització per acomiadament injustificat que preveu la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.

3. Els períodes de suspensió temporal dels contractes de treball i de reducció de la jornada laboral es tenen en compte a l'efecte de computar l'antiguitat en l'empresa, però no computen a l'efecte de generar el dret a les vacances retribuïdes de la persona assalariada.

4. Les prestacions de les persones assalariades a què fa referència l'article 17 són incompatibles amb el finançament de la part empresarial de la cotització de les persones assalariades que estableix l'article 34. De la mateixa manera, les prestacions de les persones que realitzen una activitat per compte propi a què fa referència l'article 18 són incompatibles amb la reducció o la suspensió temporal de la cotització que estableixen els articles 31 i 32.

5. Els períodes de suspensió temporal dels contractes de treball i de reducció de la jornada laboral no es tenen en compte a l'efecte de complir el requisit de treball permanent i efectiu exigint per renovar les autoritzacions d'immigració.

Article 22. *Revisió i revocació de la sol·licitud*

1. La sol·licitud de suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral autoritzada tàcitament o expressament pel ministeri competent en matèria de treball, segons el cas, pot ser revisada mitjançant la instrucció de l'expedient corresponent, en el curs de la qual s'ha de donar audiència a l'empresa o la persona interessada.

2. Als efectes establerts a l'apartat 1 anterior, el ministeri competent en matèria de treball pot comprovar la veracitat de les dades consignades en les sol·licituds presentades per les empreses o les persones beneficiàries, sense perjudici que se'ls pugui demanar informació addicional per qualsevol concepte que tingui relació amb els criteris que es tenen en compte per autoritzar les prestacions derivades de la suspensió dels contractes de treball o de la reducció de la jornada laboral. El ministeri ha de garantir la protecció i la confidencialitat de les dades.

3. El ministeri competent en matèria de treball també pot revisar el compliment de l'obligació de les persones assalariades que estableix l'apartat 3 de l'article 17. La Caixa Andorrana de Seguretat Social ha de proporcionar, a petició del ministeri esmentat, la informació que permeti conèixer aquest compliment eventual.

4. En cas que el ministeri competent en matèria de treball comprovi la inexactitud o la falsedat de la informació facilitada, pot revocar, totalment o parcialment, la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, mitjançant la tramitació de l'expedient corresponent. Si, a més, aprecia la comissió d'un fet tipificat com a infracció d'acord amb els articles 25 i següents, insta l'aplicació del règim

sancionador que es regula als articles 23 i següents, sense perjudici de la responsabilitat civil i penal que es pugui derivar per aquests mateixos fets.

5. La revocació total o parcial de la suspensió temporal dels contractes de treball o de la reducció de la jornada laboral comporta l'obligació de l'empresa, de la persona que realitza una activitat per compte propi o de la persona assalariada que hagi percebut un import superior al que estableix l'apartat 3 de l'article 17, de retornar les prestacions i cotitzacions que han anat a càrrec del Govern.

Igualment, l'empresa ha d'abonar a la persona assalariada la diferència entre l'import de la prestació percebuda, durant el període concernit, i el salari que li hauria correspost, i ha de procedir a la cotització íntegra corresponent prop de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

6. Correspon al ministre competent en matèria de treball la resolució dels expedients de revisió o revocació esmentats als apartats anteriors. Contra aquesta resolució es pot interposar recurs en els termes que estableix el Codi de l'Administració.

Article 23. *Principis aplicables al règim sancionador*

1. Són aplicables al règim sancionador derivat de la suspensió temporal dels contractes de treball i de la reducció de la jornada laboral els principis de legalitat, tipicitat, no concurrència, responsabilitat i proporcionalitat.

2. Les empreses i les persones que regularitzin voluntàriament la informació facilitada en el marc de la sol·licitud presentada, o que l'esmenin amb anterioritat a la notificació de la incoació de l'expedient de revisió corresponent, no incorren en responsabilitat per les infraccions tipificades als articles 25 i següents, sempre que aquesta regularització no afecti les prestacions efectivament percebudes.

Article 24. *Disposicions generals del règim sancionador*

1. Són infraccions, en el marc de la tramitació de les sol·licituds de suspensió dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral, les accions i les omissions contràries a la norma legal sempre que estiguin tipificades i sancionades per aquesta secció o per les normes generals del dret administratiu o laboral.

2. La responsabilitat de l'empresari ho és sense perjudici del dret de repetició contra les responsabilitats individuals dels professionals o les persones assalariades a càrrec de l'empresari que hagin col·laborat en els actes constitutius de la infracció.

3. Són subjectes responsables de les infraccions regulades als articles 25 i següents les persones físiques o jurídiques que entrin dins l'àmbit aplicable d'aquesta secció i que incorrin en les accions o omissions tipificades com a infracció en els articles esmentats.

4. Les infraccions, que es classifiquen en lleus, greus i molt greus, no poden ser objecte de sanció sense la instrucció prèvia de l'expedient corresponent de conformitat amb el procediment administratiu ordinari.

Article 25. *Infraccions*

1. Són infraccions lleus:

a) La notificació a la persona assalariada de l'autorització expressa o tàcita de la suspensió del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral, per part del ministeri competent en matèria de treball, sense respectar les formalitats previstes a l'apartat 5 de l'article 13.

b) No posar puntualment a disposició de la persona assalariada, en cas que ho sol·liciti, la informació detallada a l'apartat 4 de l'article 13.

c) Qualsevol altre incompliment de les obligacions merament formals previstes en aquesta secció i que no estigui tipificat com una infracció greu o molt greu.

2. Són infraccions greus:

a) Falsejar o alterar la informació que no sigui de caràcter econòmic continguda en la documentació que acompanya les sol·licituds d'inici, prolongació o modificació de la suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral.

b) La manca de definició i notificació a la persona assalariada de les hores de reducció de la seva jornada laboral, d'acord amb el percentatge de disminució autoritzat pel ministeri competent en matèria de treball, així com del nou horari de treball que li és aplicable, d'acord amb la lletra f) de l'apartat 1 de l'article 14.

c) Iniciar, prolongar o modificar la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, després d'haver-ho sol·licitat al ministeri competent en matèria de treball, però sense haver procedit al període de consultes amb els representants dels assalariats quan són preceptives d'acord amb l'apartat 4 de l'article 13 o l'apartat 2 de l'article 15.

d) Iniciar, prolongar o modificar la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral després d'haver-ho sol·licitat però sense haver obtingut l'autorització expressa del ministeri competent en matèria de treball, sense perjudici del que disposen els apartats 2 i 3 de l'article 13 respecte del silenci positiu, i l'apartat 2 de l'article 15.

e) El retard en el pagament total o parcial de la part de les prestacions de la persona assalariada que va a càrrec de l'empresari de conformitat amb els apartats 1 i 2 de l'article 17.

f) Modificar l'abast de la suspensió temporal dels contractes de treball o de la reducció de la jornada laboral sense haver-ho comunicat al ministeri competent en matèria de treball, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 15.

g) La manca de veracitat de les declaracions efectuades prop de la Caixa Andorrana de Seguretat Social que afectin les disposicions contingudes en aquesta secció, quan no es pugui sancionar d'acord amb la Llei de la seguretat social i les normes que la desenvolupen.

h) La manca de notificació a les persones assalariades de l'autorització expressa o tàcita de la suspensió dels contractes de treball o de la reducció de la jornada laboral, per part del ministeri competent en matèria de treball, a què fa referència l'apartat 5 de l'article 13.

i) La manca de lliurament als representants dels assalariats de la informació prevista a l'apartat 4 de l'article 13.

j) L'incompliment de l'obligació que les persones assalariades concernides per la reducció de la jornada laboral facin hores extraordinàries o treballin en compensació de les hores que s'hagin pogut generar en aplicació de l'article 3 de la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, i de l'article 6 d'aquesta Llei, mentre duri la reducció esmentada.

k) L'incompliment de l'obligació que les persones assalariades de les empreses que s'hagin acollit a la suspensió temporal del contracte de treball o a la reducció de la jornada laboral i que no estiguin concernides per aquesta suspensió o reducció no facin hores extraordinàries, sempre que no es tracti de persones que no són de la mateixa categoria professional.

l) Qualsevol incompliment de les disposicions d'aquesta secció, quan no constitueixi una infracció lleu o molt greu i no se'n deriven perjudicis avaluable econòmicament.

m) La reincidència en la comissió d'una infracció lleu.

3. Són infraccions molt greus:

a) Falsejar la informació de caràcter econòmic continguda en la documentació que acompanya les sol·licituds d'inici, prolongació o modificació de la suspensió temporal dels contractes de treball o de reducció de la jornada laboral.

b) Iniciar, prolongar o modificar la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral sense haver-ho sol·licitat al ministeri competent en matèria de treball d'acord amb els apartats 1, 2 i 3 de l'article 13, i l'apartat 2 de l'article 15.

- c) L'impagament o els retards reiterats en el pagament total o parcial de la part de les prestacions de la persona assalariada que van a càrrec de l'empresari de conformitat amb els apartats 1 i 2 de l'article 17. S'entén per reiteració que hagi tingut lloc més d'un retard.
- d) Obstruir l'acció del Servei d'Inspecció de Treball i, en concret, negar l'entrada a les dependències de l'empresa, no facilitar-li o falsejar la documentació requerida, o fer altres actes equiparables.
- e) La manca de comunicació per part de la persona assalariada al ministeri competent en matèria de treball o a la Caixa Andorrana de Seguretat Social de la informació esmentada a l'apartat 3 de l'article 17.
- f) El fet que la persona assalariada o la persona que realitza una activitat per compte propi treballin contravenint la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral, llevat que en el cas de la persones que realitza una activitat per compte propi ho faci en compliment del règim de guàrdia i permanència.
- g) Qualsevol incompliment de les disposicions d'aquesta secció, quan no constitueixi una infracció lleu o greu i se'n deriven perjudicis avaluable econòmicament.
- h) La reincidència en la comissió d'una infracció greu.

Article 26. Prescripció de les infraccions i reincidència

1. Les infraccions previstes en l'article 25 prescriuen al cap de sis mesos si són lleus, al cap de dos anys si són greus i al cap de tres anys si són molt greus. La prescripció compta des del moment en què s'hagin comès les infraccions.
2. El termini de prescripció s'interromp per qualsevol actuació realitzada amb coneixement formal de l'empresa o la persona expedientada que s'adreça a la iniciació, la tramitació o la resolució del procediment sancionador.
3. S'entén que hi ha reincidència quan en el moment de cometre la infracció l'empresa o la persona concernida ha estat sancionada mitjançant una resolució ferma per una infracció de la mateixa gravetat, en el període dels tres mesos anteriors.

Article 27. Sancions

1. Les sancions a què es refereix aquest article s'entenen sense perjudici del reintegrament de les quantitats percebudes indegudament.
2. Les infraccions tipificades en aquesta Llei se sancionen de la manera següent:
 - a) Infracció lleu: multa de 500 a 1.000 euros.
 - b) Infracció greu: multa de 1.001 a 5.000 euros.
 - c) Infracció molt greu: multa de 5.001 euros a 25.000 euros.
3. Els criteris de graduació per determinar l'import de les sancions són els següents:
 - a) La negligència o la intencionalitat del subjecte infractor.
 - b) El frau o la connivència.
 - c) La reincidència genèrica.
 - d) El perjudici causat.
 - e) La capacitat econòmica de l'empresa.
 - f) Qualsevol altra circumstància que pugui agreujar o atenuar la graduació aplicable a la infracció comesa.
4. En funció de la gravetat dels fets, també es pot aplicar a les infraccions molt greus, a més de la multa, la prohibició de contractar amb l'Administració pública durant un període màxim de dos anys i/o de rebre cap ajut o subvenció pública per un període màxim de tres anys.

Article 28. Competència i procediment sancionadors

1. La competència per instruir l'expedient sancionador correspon al departament competent en matèria de treball, mitjançant el Servei d'Inspecció de Treball.

El Servei d'Inspecció de Treball, d'ofici o a instància de part, es presenta a l'empresa o a qualsevol dels seus centres de treball, examina la documentació, verifica el compliment dels requisits i de les mesures i aixeca una acta de la inspecció efectuada. Les actes del Servei d'Inspecció de Treball tenen la presumpció d'exactitud, llevat de prova en contra.

2. La constatació d'una infracció per part del Servei d'Inspecció de Treball comporta la incoació de l'expedient sancionador corresponent d'acord amb el que disposen el Codi de l'Administració, el Reglament regulador del procediment sancionador i les disposicions complementàries aplicables.

3. Contra la resolució dictada pel Govern en l'expedient sancionador es pot interposar recurs en els termes del Codi de l'Administració.

Capítol segon. Mesures en matèria de seguretat social**Article 29. Prestacions econòmiques per incapacitat temporal per aïllament o diagnòstic del SARS-CoV-2**

1. Les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi afectades per una mesura d'aïllament forçós en aplicació del procediment d'actuació per evitar la propagació del SARS-CoV-2 que no puguin treballar, així com les persones diagnosticades del SARS-CoV-2, tenen dret a rebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal en les condicions que la Llei de la seguretat social estableix per al supòsit d'accident laboral o malaltia professional. L'equiparació es fa exclusivament a aquests efectes i a comptar del dia 14 de març del 2020.

2. Els prestadors de serveis de salut habilitats emeten els certificats d'incapacitat temporal de les persones diagnosticades de SARS-CoV-2 i de les persones especialment vulnerables a la infecció, a l'efecte d'iniciar els tràmits corresponents per generar el dret a les prestacions econòmiques d'incapacitat temporal.

A més, els prestadors de serveis de salut notifiquen al ministeri competent en matèria de salut els casos diagnosticats de SARS-CoV-2 perquè el ministeri esmentat pugui efectuar les investigacions epidemiològiques oportunes. El ministeri competent en matèria de salut es coordina amb la Caixa Andorrana de Seguretat Social per informar de les persones a les quals s'ha prescrit l'aïllament per tramitar les prestacions econòmiques d'incapacitat temporal.

Els prestadors de serveis de salut són els encarregats de gestionar la certificació del final de la situació d'incapacitat temporal, la prolongació de la mateixa incapacitat i els canvis d'estat d'un tipus d'incapacitat temporal a un altre tipus, quan ells l'hagin atorgat.

3. Es considera com a data del fet causant aquella en què s'acordi l'aïllament, s'iniciïn els símptomes de la infecció o es diagnostiqui el virus a la persona assalariada o a la persona que realitza una activitat per compte propi, encara que el certificat de baixa s'expedeixi amb una data posterior.

Article 30. Prestacions econòmiques per a les persones diagnosticades del SARS-CoV-2

1. Les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi i que treballen en activitats obertes i autoritzades a obrir per decret del Govern, i que han d'interrompre l'activitat laboral perquè s'acorda el seu aïllament o perquè han contret el SARS-CoV-2, tenen dret a rebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal sobre la base del 100% de la base de càlcul, amb la declaració prèvia de la contingència com a accident laboral.

No poden disposar d'aquesta mesura les persones que tenen contractada una assegurança privada que els garanteixi una prestació substitutiva de salari en cas de baixa per malaltia o accident de treball. Les persones que realitzen una activitat per compte propi tampoc no poden accedir-hi si no es troben al corrent de pagament de les seves cotitzacions o no compleixen les condicions d'un ajornament sol·licitat prèviament. A més, a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, només poden servir-se d'aquesta mesura les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi que siguin professionals de l'àmbit

sanitari o sociosanitari, i que al mateix temps treballen en activitats sotmeses a un règim de guàrdia i permanència, o obertes i autoritzades a obrir per decret del Govern des de l'inici de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

2. L'empresa ha de presentar la declaració d'accident laboral a la Caixa Andorrana de Seguretat Social i justificar adequadament que la persona assalariada reuneix les condicions previstes a l'apartat 1 anterior.

3. La diferència entre la prestació que correspondria per accident laboral i el 100% de la base de càlcul es finança directament amb càrrec al pressupost de l'Administració general.

4. El Govern i la Caixa Andorrana de Seguretat Social s'intercanvien les dades de les persones afectades per aquesta mesura, a l'efecte que el Govern efectui la transferència corresponent. L'Administració general i la Caixa Andorrana de Seguretat Social també poden sol·licitar i obtenir dades de les companyies d'assegurances amb l'únic efecte de verificar que es compleix la condició que les concerneix i que preveu l'apartat 1 anterior.

Article 31. *Reducció de la cotització de les persones que realitzen una activitat per compte propi*

1. Les persones que realitzen una activitat per compte propi i que declari tenir una reducció significativa d'aquesta activitat degut a la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, poden acollir-se a una base de cotització equivalent al salari mínim mentre el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

2. La persona interessada ha de presentar una sol·licitud mitjançant el formulari facilitat per la Caixa Andorrana de Seguretat Social abans de la data límit per pagar la cotització del mes que correspongui, i la reducció de la cotització s'aplica a la mensualitat natural completa.

Article 32. *Suspensió temporal de la cotització de les persones que realitzen una activitat per compte propi*

1. Les persones que realitzen una activitat per compte propi al Principat d'Andorra com a titulars d'un comerç o indústria amb activitat efectiva, com a titulars d'una autorització de professió liberal o com a titulars d'una explotació agrícola o ramadera, i que han suspès l'activitat, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estan sotmeses a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, poden sol·licitar la suspensió temporal de la cotització a la Caixa Andorrana de Seguretat Social només mentre la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència segueixin sent vigents.

2. La persona interessada ha de presentar una sol·licitud mitjançant el formulari facilitat per la Caixa Andorrana de Seguretat Social abans de la data límit per pagar la cotització del mes corresponent, i la suspensió de la cotització s'aplica a la mensualitat natural completa.

3. El període de suspensió de l'activitat a què fa referència l'apartat 1 anterior computa com a període efectiu de cotització per donar dret a les prestacions d'incapacitat temporal per motius de malaltia comuna o accident no laboral, a les prestacions de reemborsament, a les prestacions d'invalidesa derivades d'accident no laboral o malaltia comuna i per generar dret a les pensions de reversió i al capital de defunció, sempre que la persona que realitza una activitat per compte propi estigui al corrent del pagament de les seves cotitzacions o doni compliment a les condicions d'ajornament sol·licitat prèviament.

4. El període en què una persona que realitza una activitat econòmica per compte propi s'hagi acollit a la suspensió de la cotització no es té en compte per determinar la base de càlcul de les prestacions. En aquest cas, la base de càlcul es determina en funció de la mitjana mensual de les bases de cotització dels dotze darrers mesos, dins dels vint-i-quatre mesos immediatament anteriors a la data del fet causant.

Article 33. *Retroacció d'efectes*

Les persones assegurades afectades per una mesura d'aïllament en aplicació del procediment d'actuació per evitar la propagació del SARS-CoV-2, seguint les instruccions del ministeri competent en matèria de salut, o que han estat efectivament diagnosticades del SARS-CoV-2 abans de l'entrada en vigor de la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2, poden obtenir un certificat d'incapacitat temporal equiparable a accident

laboral o malaltia professional, amb data d'inici anterior a la data d'entrada en vigor de la Llei esmentada, en les condicions dels articles 29 i 30.

Article 34. *Finançament de la part empresarial de la cotització de les persones assalariades*

1. El Govern assumeix el pagament de la part empresarial de la cotització de les persones assalariades que han hagut de deixar de treballar temporalment degut a la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, mentre el Govern no declari, per decret, la fi de la situació de crisi sanitària, sempre que es tracti de persones donades d'alta amb anterioritat al 15 de març del 2020 i que aquestes persones no estiguin concernides per la suspensió del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral.

2. L'empresa ha d'ingressar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social les aportacions de les persones assalariades dins els terminis legalment establerts.

3. Per poder accedir a aquesta mesura, l'empresa ha de presentar una sol·licitud mitjançant el formulari facilitat per la Caixa Andorrana de Seguretat Social, a què ha d'adjuntar els butlletins de salari amb el compte d'hores que preveu l'article 59 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, degudament signats per les persones assalariades. Les sol·licituds presentades abans del 14 de maig del 2020 tenen efectes des del 14 de març del 2020. Les sol·licituds presentades amb posterioritat a la data esmentada tenen efectes per a la cotització del mes en curs, o la part de mes que correspongui, sempre que aquesta mesura excepcional continuï en vigor.

Article 35. *Adaptacions a la via d'atenció preferent*

A les prestacions sanitàries dutes a terme en el marc de la salut pública segons els protocols d'actuació definits a aquest efecte els correspon el percentatge de participació dels usuaris previstos per la via d'atenció preferent segons el que estableix l'article 15 de la Llei 6/2019, del 31 de gener, de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, modificada al seu torn per la Llei 20/2019, del 12 de setembre, de modificació de la Llei 6/2019, del 31 de gener, de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social.

Capítol tercer. Mesures en matèria d'arrendaments i d'instruments de crèdit bancari

Article 36. *Reducció de la renda dels locals per a negoci*

1. En tots els contractes d'arrendament de locals per a negoci, la renda contractual vigent queda reduïda en els percentatges que s'estableixen a continuació, per ministeri de la Llei, durant el període comprès entre la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i el dia en què la suspensió obligatòria de l'activitat o el règim de guàrdia o permanència que s'esmenten seguidament deixin de ser vigents:

- a) 100% en el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats suspeses tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, i a activitats sotmeses a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern.
- b) 80% en el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats obertes i autoritzades a obrir per decret del Govern.

2. Un cop la suspensió obligatòria de l'activitat o el règim de guàrdia i permanència deixin de ser vigents, i, per tal d'acompanyar la represa de l'activitat econòmica d'una forma progressiva, la renda aplicable esdevé la següent:

- a) En el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats suspeses tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, el primer mes o fracció a partir del moment en què la suspensió obligatòria deixi de ser vigent, la renda contractual vigent queda reduïda un 100%, el segon mes queda reduïda un 50% i el tercer mes queda reduïda un 25%, i a partir del quart mes es torna a aplicar íntegrament la renda contractual vigent.
- b) En el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats sotmeses a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, el primer mes o fracció a partir del moment en què el règim de guàrdia o

permanència deixi de ser vigent, la renda contractual vigent queda reduïda un 80% i el segon mes queda reduïda un 40%, i a partir del tercer mes es torna a aplicar íntegrament la renda contractual vigent.

c) En el cas dels locals per a negoci corresponents a activitats obertes i autoritzades a obrir per decret del Govern, el primer mes o fracció a partir del moment en què el Govern declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, la renda contractual vigent queda reduïda un 50%, i a partir del segon mes es torna a aplicar íntegrament la renda contractual vigent.

3. No es poden acollir a les mesures de reducció de la renda contractual establertes als apartats 1 i 2 anteriors les empreses que només porten a terme l'activitat durant la temporada d'hivern.

4. En cas que la part arrendadora hagués cobrat per endavant l'import de la renda afectada per la reducció, això genera un crèdit a favor de la part arrendatària que s'ha de descomptar de la primera factura o document similar que la part arrendadora emeti sense aplicar la reducció a què es refereix l'apartat 1 anterior, salvat que les parts acordin una altra cosa.

5. La part arrendadora ha d'emetre les factures de l'arrendament d'acord amb les disposicions dels apartats 1 i 2 anteriors. En cas que no ho faci, la part arrendatària pot fer el pagament per la quantitat que resulti de l'aplicació de les disposicions dels apartats esmentats i quedar alliberada de l'obligació de pagament. Tanmateix, correspon a la part arrendatària acreditar a la part arrendadora la tipologia d'activitat que dona dret a una determinada reducció de la renda contractual vigent.

6. Tots els contractes d'arrendament d'immobles, construïts o sense construir, a les administracions públiques segueixen quedant subjectes a les disposicions de l'apartat 1 de l'article 14 de la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2, encara que hagin estat derogades per aquesta Llei.

Així, quan es tracti d'immobles afectats a activitats suspeses per decret del Govern, i mentre duri aquesta suspensió, la renda contractual vigent es redueix un 100%. D'altra banda, quan es tracti d'immobles afectats a activitats en règim de guàrdia o permanència o autoritzades a obrir per decret del Govern, i mentre duri aquest règim de guàrdia o permanència o el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, respectivament, la renda contractual vigent es redueix un 50%.

Article 37. *Reducció del termini de preavis per renunciar al contracte d'arrendament de local per a negoci*

Durant el termini comprès entre el 14 de març del 2020 i el 31 de desembre del 2020, la part arrendatària pot renunciar unilateralment al contracte d'arrendament d'un local per a negoci abans que transcorri el termini pactat mitjançant un preavis d'un mes com a mínim. Si la part arrendatària no compleix aquesta obligació, ha d'indemnitzar la part arrendadora amb una quantitat equivalent a la meitat d'una mensualitat de la renda contractual vigent.

Article 38. *Reducció de la renda dels habitatges de lloguer*

1. Les persones assalariades concernides per la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral poden sol·licitar i obtenir, fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, una reducció del 20% de la renda que qualsevol de les persones que formen part de la seva unitat familiar de convivència satisfacin en concepte de lloguer del seu habitatge. La suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral han de ser degudament justificades prèviament a l'arrendador de l'habitatge, segons el cas.

2. La reducció a què fa referència l'apartat 1 anterior, amb el mateix abast i en la mateixa forma que s'hi preveu, també és aplicable a les persones assalariades que hagin estat acomiadades com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, mentre estiguin sense feina i percebin l'ajut econòmic per desocupació involuntària, fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació esmentada, i a les persones que realitzen una activitat per compte propi que hagi estat suspesa, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estigui sotmesa a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, fins que el Govern decideixi altrament per decret, amb el benentès

que un cop la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència deixin de ser vigents, cal justificar una davallada significativa de la xifra de negoci.

Article 39. Carència o extensió dels préstecs o crèdits hipotecaris

1. Les persones assalariades concernides per la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral poden sol·licitar i obtenir, fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, una carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o els préstecs personals, o una extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris que tinguin contractats amb les entitats bancàries amb la finalitat de finançar l'adquisició del seu habitatge habitual o el seu vehicle propi, sempre que l'import mensual de la quota d'amortització dels préstecs i els crèdits esmentats, més les despeses i els subministraments bàsics de la unitat familiar, sigui igual o superior al 30% dels ingressos nets resultants de la suspensió temporal del contracte de treball. Quan es tracti d'un crèdit en compte corrent, cal que el crèdit arribi a venciment durant el període comprès entre la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei i el 31 de desembre del 2020.

Computen com a ingressos nets els sous i salaris, els rendiments del capital mobiliari i immobiliari, els ajuts econòmics per desocupació involuntària, les remuneracions en concepte de representació, les dietes i despeses de viatge, les rendes percebudes per a l'exercici de càrrecs públics, les beques, les pensions públiques o privades, les rendes que tinguin la consideració d'activitat econòmica, i les rendes per lloguers que no hagin estat objecte d'una mesura de reducció per raó de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

S'entén per carència l'ajornament de l'obligació de pagament en els termes convinguts amb l'entitat bancària, de forma que no serà exigible el pagament de la quota íntegra ni de cap dels conceptes que en formen part (amortització del capital o pagament d'interessos).

2. Per tenir dret a la carència de les quotes del préstec o a l'extensió del termini d'amortització del crèdit, la persona assalariada ha de justificar prèviament a l'entitat bancària creditora el compliment de les condicions previstes a l'apartat 1 anterior.

3. Les persones físiques propietàries de locals per a negoci i d'un màxim de dos habitatges destinats al lloguer o a la seva explotació afectades per la reducció de la renda establerta als articles 36 i 38, que tinguin contret un préstec o un crèdit hipotecari destinat a l'adquisició del local o dels habitatges esmentats, i que compleixin les condicions previstes a l'apartat 1 d'aquest article, poden sol·licitar i obtenir una carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o una extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris que tinguin contractats amb les entitats bancàries amb la finalitat de finançar l'import de l'adquisició del local o dels habitatges mencionats. Aquesta reducció ha de ser degudament justificada prèviament a l'entitat bancària.

4. La carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris i als préstecs personals, i l'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris a què fan referència els apartats anteriors també són aplicables, en la mateixa forma que s'hi estableix i amb la mateixa limitació temporal fixada, a les persones assalariades que hagin estat acomiadades com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, mentre estiguin sense feina i percebin l'ajut econòmic per desocupació involuntària, fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació esmentada, i a les persones físiques que realitzen una activitat per compte propi que hagi estat suspesa obligatòriament per decret del Govern, o que estigui sotmesa a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, fins que el Govern decideixi altrament per decret, amb el benentès que un cop la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència deixin de ser vigents, cal justificar una davallada significativa de la xifra de negoci.

5. Sense perjudici de la documentació que l'entitat bancària pugui requerir per acreditar que concorren les circumstàncies a què es refereixen els apartats 1 a 3 anteriors, la persona interessada ha de lliurar a l'entitat esmentada una declaració responsable degudament signada en la que manifesta, de forma expressa, el compliment de les condicions subjectives previstes en els apartats esmentats.

6. Una vegada hagi cessat la situació que motiva la carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o als préstecs personals, o l'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris, l'entitat bancària pot exigir a la persona interessada la finalització de la carència o l'amortització del crèdit el termini d'amortització del qual hagi estat prorrogat, a comptar del darrer dia del mes natural següent al de la finalització de la situació esmentada.

7. Una vegada s'ha presentat la sol·licitud de carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o als préstecs personals, o d'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris, l'entitat bancària analitza la documentació aportada per la persona interessada i, si escau, hi dona curs en el termini màxim dels quinze dies hàbils següents al dia en què s'hagi lliurat, a satisfacció de l'entitat, la documentació esmentada. Una vegada s'ha concedit la carència o l'extensió, l'entitat bancària en comunica a l'Autoritat Financera Andorrana l'existència i la durada. Els imports que haguessin estat exigibles a la persona deutora en cas de no aplicar-se la carència no es consideren vençuts. Es faculta l'Autoritat Financera Andorrana perquè pugui, mitjançant comunicats tècnics, emetre guies i desenvolupar les mesures i els requisits aplicables que siguin necessaris en relació amb la carència i l'extensió esmentats, en el marc de les seves funcions de supervisió i en base als estàndards internacionals i, en particular, en base a les guies emeses per l'Autoritat Bancària Europea en aquesta matèria.

8. La concessió de la carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o personals, o de l'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris, comporta l'extensió del calendari d'amortització del préstec o del venciment del crèdit, i la inaplicació durant el seu període de vigència de la clàusula de venciment que consti en el contracte de préstec o de crèdit. Durant el període de vigència de la carència o de l'extensió l'entitat bancària no pot exigir el pagament de la quota ni de cap dels conceptes que en formen part (amortització del capital o pagament d'interessos).

9. Els efectes de la carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris o personals, o de l'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris, es limiten als establerts en aquest article, sense que la seva concessió impliqui la modificació de la resta de termes i condicions dels contractes de préstec o de crèdit corresponents. En tot cas, el període màxim de vigència de la carència o de l'extensió no pot superar el 31 de desembre del 2020.

10. Les parts han d'establir per escrit els termes i les condicions, inclosa la seva eventual modificació o terminació anticipada, de la carència de les quotes corresponents als préstecs hipotecaris i de l'extensió del termini d'amortització dels crèdits hipotecaris, sense que es requereixi la forma pública encara que el préstec o el crèdit s'hagi atorgat mitjançant un instrument públic, i sense perjudici de la facultat de l'entitat bancària d'instar l'atorgament d'aquest instrument públic si ho considera oportú. L'aplicació de la carència o l'extensió no afecta en cap cas l'efectivitat de les garanties reals constituïdes per la part interessada o per terceres persones, ni els avals prestats per terceres persones. Aquestes garanties es mantenen vigents en els termes establerts en el seu dia per les parts fins al pagament definitiu del deute segons resulti dels nous terminis derivats de l'aplicació de la carència o de l'extensió, i sense necessitat de consentiment o d'acceptació quan la garantia hagi estat constituïda o prestada per una tercera persona.

Capítol quart. Mesures en relació amb el sector financer

Article 40. *Pròrroga del termini de tramesa dels estats financers de les entitats i dels organismes d'inversió col·lectiva*

1. En relació amb les obligacions incloses en l'article 19.2 de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera; en l'article 36.3 de la Llei 8/2010, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, i en l'article 121.3 del Reglament d'aplicació de la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra, relatius a l'obligació de trametre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA), com a molt tard el 31 de març de cada any, els estats financers auditats de les entitats i dels organismes d'inversió col·lectiva, es prorroga la data límit d'aquestes trameses a l'AFA fins al 30 d'abril del 2020. Aquest nou termini

pot ser prorrogat novament per l'AFA, si ho considera necessari, mitjançant un comunicat tècnic o una comunicació a les entitats concernides.

2. Aquesta pròrroga no impedeix la presentació puntual dels estats financers auditats a les entitats que estiguin en disposició de fer-ho.

Capítol cinquè. Mesures en matèria fiscal i tributària

Article 41. *Ajornament i fraccionament del deute tributari*

Per derogació de l'article 53, apartats 1 i 2, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, els obligats tributaris que no puguin pagar els deutes tributaris derivats de la presentació de les declaracions com a conseqüència de les mesures excepcionals adoptades per raó de la situació d'emergència sanitària ocasionada pel SARS-CoV-2, poden sol·licitar l'ajornament o el fraccionament del deute tributari encara que aquest deute correspongui a retencions, ingressos a compte o sancions tributàries. Tampoc no és necessària la presentació de la garantia corresponent. En aquests casos l'ajornament o el fraccionament no comporta que es meriti l'interès moratori sobre les quantitats ajornades o fraccionades.

Article 42. *Taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques*

Per derogació de l'article 10, apartat 1, de la Llei de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques, es faculta el Govern per establir un termini de pagament de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques més enllà del 30 de juny del 2020.

Article 43. *Pagament a compte de l'impost sobre societats*

El pagament a compte de l'impost sobre societats per als períodes impositius iniciats entre l'1 de juliol del 2019 i el 31 de maig del 2020 es calcula aplicant el percentatge del 20% sobre la quota de liquidació de l'exercici immediatament anterior.

Article 44. *Pagament fraccionat de l'impost sobre la renda de les persones físiques*

1. L'import del pagament fraccionat de la liquidació de l'impost sobre la renda de les persones físiques corresponent al període impositiu iniciat l'1 de gener del 2020 que han d'efectuar els obligats tributaris que exerceixin activitats econòmiques es calcula aplicant el percentatge del 20% sobre la quota de liquidació del període impositiu immediatament anterior.

2. No obstant això, l'obligat tributari pot determinar l'import del pagament fraccionat aplicant un percentatge del 2% sobre les rendes netes procedents d'activitats econòmiques obtingudes en l'exercici del 2019. L'exercici d'aquesta opció es fa en el moment de presentar la declaració corresponent al pagament fraccionat i no vincula per a futurs períodes impositius.

Article 45. *Reducció de la base de tributació de l'impost general indirecte pels arrendaments no percebuts*

Sense perjudici del que s'estableix a l'article 49, apartat 1, de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, la base de tributació de l'impost també es redueix en les quantitats no percebudes per causa de les mesures en matèria d'arrendaments que estableix el capítol tercer.

Article 46. *Reducció de la base de tributació de tots els impostos pels arrendaments no percebuts*

Els ingressos no percebuts per causa de les mesures en matèria d'arrendaments que estableix el capítol tercer no s'inclouen en la base de tributació de l'impost de societats, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals i de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Tanmateix, són deduïbles les despeses relacionades amb aquestes rendes.

Article 47. *Plans de pensions privats*

Les persones assalariades concernides per la suspensió temporal del contracte de treball o la reducció de la jornada laboral, o les persones que realitzen una activitat per compte propi que hagi estat suspesa, tant obligatòriament per decret del Govern com voluntàriament, o que estigui en règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, només mentre la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència

segueixin sent vigents, i que siguin participants de plans de pensions privats, poden recuperar del seu fons acumulat i sense cap mena de penalització una quantitat màxima mensual equivalent al salari mínim interprofessional. Aquests diners tenen la consideració de renda exempta en el càlcul de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Capítol sisè. Reunions dels òrgans col·lectius de les persones jurídiques

Article 48. *Reunions i acords per videoconferència*

1. Els òrgans col·lectius de totes les persones jurídiques, tant de dret públic com de dret privat, es poden convocar per mitjà de correu electrònic, missatgeria electrònica o un altre sistema similar que permeti tenir constància de la tramesa i del seu contingut, malgrat que no estigui previst en els seus estatuts o les normes reguladores.
2. Els òrgans col·lectius de totes les persones jurídiques, tant de dret públic com de dret privat, es poden constituir i poden adoptar vàlidament acords per mitjà de videoconferència o un altre sistema similar que permeti la comunicació bidireccional i simultània de la imatge i el so, i la interacció visual i verbal entre els membres que no es troben físicament en el mateix indret, malgrat que no estigui previst en els seus estatuts o les normes reguladores, sempre que tots els seus membres puguin tenir accés al sistema. S'han de respectar les regles en matèria de quòrums i majories que en cada cas siguin aplicables.
3. Quan s'utilitzi el sistema previst a l'apartat 2 anterior, el secretari de l'òrgan de govern ha d'acreditar prèviament la identitat de les persones que intervinguin en la videoconferència, mitjançant la remissió o l'exhibició directa de la documentació, per coneixement personal o per qualsevol altre mitjà idoni.
4. Les disposicions que estableixen els apartats 1, 2 i 3 anteriors són vigents fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2.
5. Els acords assolits per videoconferència, mentre sigui vigent la declaració de la situació d'emergència sanitària, s'hauran de consignar en actes escrites pel secretari o el càrrec encarregat de dur a terme aquesta tasca, les quals hauran de ser signades per tots els membres de l'òrgan col·legiat un cop finalitzada la situació d'emergència sanitària.

Capítol setè. Suspensió de terminis i altres mesures

Article 49. *Suspensió de terminis processals*

1. Se suspèn el còmput dels terminis previstos en les normes processals per a tots els ordres jurisdiccionals, per al Tribunal Constitucional i per al saig, amb efectes des del dia 14 de març del 2020, inclòs, i fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2. Tots els dies compresos en aquest període tenen la consideració de dies no hàbils a efectes processals.
2. La suspensió de terminis no afecta els procediments d'*habeas corpus* ni els altres procediments preferents i urgents de protecció de drets fonamentals, les actuacions amb persones detingudes o preses, les actuacions urgents en matèria de vigilància penitenciària, l'adopció de mesures cautelars i l'adopció de mesures per a les persones en situació de risc.
3. Com a excepció al que disposen els apartats 1 i 2 anteriors, l'òrgan jurisdiccional competent pot acordar la pràctica de qualssevol actuacions que consideri necessàries per evitar perjudicis irreparables als drets i interessos legítims de les parts. Així mateix, en fase d'instrucció, l'òrgan jurisdiccional competent pot acordar la pràctica de les actuacions que consideri inajornables.
4. Sense perjudici de la suspensió, totes les actuacions processals que s'hagin fet durant el període de suspensió de terminis són vàlides i eficaces.

Article 50. *Suspensió de terminis administratius*

1. Se suspenen els terminis per tramitar tota classe d'expedients i per complir obligacions de qualsevol naturalesa, en totes les administracions públiques, amb efectes des del dia 14 de març del 2020, inclòs, i fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2. Tots els dies compresos en aquest període tenen la consideració de dies no hàbils a efectes del procediment.

2. Com a excepció al que disposa l'apartat 1 anterior, l'òrgan competent pot acordar, mitjançant una resolució motivada, les mesures d'ordenació i d'instrucció necessàries per evitar perjudicis greus en els drets i interessos de les persones interessades en el procediment, sempre que aquestes persones hi manifestin la conformitat.

3. Aquesta disposició no s'aplica als procediments i resolucions que estiguin directament relacionats amb la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2 i amb l'aplicació de les mesures excepcionals establertes per fer-hi front. Tanmateix, les notificacions d'aquestes resolucions es poden portar a terme per mitjans electrònics, o per missatge SMS o per telèfon quan els administrats no disposin d'altres dispositius telemàtics. Cal deixar constància en l'expedient dels enviaments o de les trucades realitzades, que han de ser enregistrats. Els recursos contra aquestes resolucions també es poden presentar per via telemàtica a l'adreça que indiqui l'Administració, en els termes previstos a l'article 124 del Codi de l'Administració.

4. Sense perjudici de la suspensió, tots els tràmits i actuacions que s'hagin fet durant el període de suspensió de terminis són vàlids i eficaços.

Article 51. *Suspensió dels terminis de prescripció i de caducitat*

Els terminis de prescripció extintiva i de caducitat de tota classe d'accions i de drets queden en suspens a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei i fins que el Govern no declari, per decret, la fi de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Article 52. *Actuacions per videoconferència*

1. Totes les actuacions davant dels batlles i tribunals es poden fer per mitjà de videoconferència o un altre sistema similar que permeti la comunicació bidireccional i simultània de la imatge i el so, i la interacció visual i verbal entre dos persones o grups de persones que no es trobin físicament en el mateix indret, sempre que quedin assegurats el dret a la defensa i la possibilitat de contradicció de les parts, quan així ho acordi el batlle o el tribunal.

2. Quan s'utilitzi aquest sistema, el secretari judicial o el mateix òrgan jurisdiccional han d'acreditar prèviament la identitat de les persones que intervinguin en la videoconferència, mitjançant la remissió prèvia o l'exhibició directa de la documentació, per coneixement personal o per qualsevol altre mitjà idoni.

Disposició addicional primera. Aprovació d'un pressupost extraordinari destinat a finançar les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2

1. S'aprova un crèdit extraordinari per fer front a la concessió de la prestació de garanties mitjançant avals, destinats a finançar les empreses i els negocis que s'acullin als supòsits fixats per decret, per un import total màxim de 130 milions d'euros. Aquesta despesa es finança mitjançant un nou endeutament previst a la disposició final tercera.

2. S'aprova un crèdit extraordinari per fer front a les despeses no incloses en el pressupost derivades de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2. S'autoritza el Govern a habilitar les partides pressupostàries escaients pel que fa al subconcepte i als projectes de despesa necessaris.

3. S'aprova un suplement de crèdit per fer front a les despeses la dotació de les quals no sigui suficient per fer front a la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2. S'autoritza el Govern a suplementar les partides pressupostàries escaients pel que fa al subconcepte i als projectes de despesa necessaris.

4. El crèdit extraordinari i el suplement de crèdit esmentats es destinen en part a finançar o regularitzar les obligacions que el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària ha hagut de contreure sense dotació pressupostària a causa de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, d'acord amb el procediment previst a l'article 17, apartat 4, de la Llei de la contractació pública, del 9 de novembre del 2000.

5. S'autoritza el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària a habilitar o ampliar els crèdits necessaris amb càrrec al seu pressupost de despesa que es financen mitjançant la dotació pressupostària suplementària del Govern provinent del suplement de crèdit esmentat a l'apartat 3 d'aquesta disposició addicional.

6. L'import total màxim del crèdit extraordinari i del suplement és de 158.765.914,35 euros i es finança amb l'import disponible del compte de compensació, d'acord amb l'article 19, apartat 1, de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, i mitjançant part del nou endeutament previst a la disposició final tercera.

7. S'aprova el pla d'equilibri financer, d'acord amb els articles 17, apartat 2, i 14, apartat 3, de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, que s'annexa a aquesta Llei.

Disposició addicional segona. Pròrroga dels contractes administratius

S'autoritza la pròrroga dels contractes formalitzats o signats per les administracions públiques i que en l'exercici del 2020 arribin a la fi del seu termini legal, però que amb motiu de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 no es poden licitar ni adjudicar mitjançant el procediment previst a Llei de la contractació pública, del 9 de novembre del 2000. La pròrroga d'aquests contractes es limita al període d'un any a partir de la data de la fi del termini legal d'aquests contractes.

Disposició addicional tercera. Protecció dels llocs de treball

La concessió d'ajuts financers públics a les empreses afectades per la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2 a què fa referència aquesta Llei i les normes que la desenvolupin pot estar condicionada a la protecció dels llocs de treball per part de l'empresa, en els termes que s'estableixin per decret del Govern.

Disposició transitòria. Suspensió temporal de la cotització d'acord amb la Llei 3/2020

Els administradors de societats que realitzen una activitat en la mateixa societat, i que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'estiguin acollint a la suspensió temporal de la cotització de les persones que realitzen una activitat per compte propi prevista a l'article 10 de la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, poden continuar disposant de la suspensió temporal de la cotització com a persones que realitzen una activitat per compte propi a la Caixa Andorrana de Seguretat Social mentre la suspensió obligatòria o el règim de guàrdia o permanència segueixin sent vigents.

Disposició derogatòria

Es deroga la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, llevat que es desprengui el contrari de les disposicions d'aquesta Llei.

Disposició final primera. Modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989

1. S'introdueix un nou article 32 **bis** a la Llei 10/2019, del 15 de febrer, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, que queda redactat en els termes següents:

"Article 32 bis. *Competència per realitzar actes administratius automatitzats*

1. Són vàlids els actes administratius adoptats a través d'actuacions administratives automatitzades, sempre que s'ajustin al que estableix aquest article.

2. S'entén per *actuació administrativa automatitzada* qualsevol acte o actuació fet íntegrament a través de mitjans electrònics per una Administració pública en el marc d'un procediment administratiu i en què no hagi intervingut de manera directa un empleat públic.

En aquests casos, individualment per cada tipologia d'actuació administrativa, l'òrgan competent ha de determinar prèviament qui és l'òrgan responsable per definir les especificacions, la programació, el manteniment, la supervisió i el control de qualitat i, si escau, l'auditoria del sistema d'informació i del seu codi font. Així mateix, s'ha d'indicar l'autoritat respectiva que ha de ser considerada responsable als efectes d'impugnació.

3. Per identificar i autenticar l'exercici de la competència en l'actuació administrativa automatitzada, l'autoritat de l'article 29 ha de disposar d'un segell electrònic de què és titular, d'acord amb l'article 135 i la resta de normativa aplicable.

4. A l'efecte de l'exercici en suport electrònic de les funcions reservades a les autoritats individuals o als funcionaris regulats en aquest Codi, els llocs a ells reservats tenen la consideració d'òrgans als efectes d'aquest article."

2. S'introdueix un nou paràgraf a l'apartat 1 de l'article 135 de la Llei 10/2019, del 15 de febrer, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, que queda redactat en els termes següents:

"Article 135. Consulta de documents

1. [...]

Aquest segell pot ser utilitzat per les administracions públiques, els òrgans o les entitats de dret públic per identificar i autenticar la competència en l'actuació administrativa automatitzada d'acord amb el que es preveu a l'article 32 bis i el que s'estableixi reglamentàriament."

Disposició final segona. Modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social

Es modifica l'apartat 2 de l'article 121 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, el qual va ser modificat per la Llei 18/2014, del 24 de juliol, i per la Llei 9/2019, del 7 de febrer, i que queda redactat com segueix:

"Article 121. Càlcul de les prestacions

[...]

2. La base de càlcul de les prestacions per a una persona que exerceix una activitat econòmica per compte propi correspon a la mitjana mensual de les bases de cotització dels darrers dotze mesos dins dels vint-i-quatre mesos immediatament anteriors a la data del fet causant.

Tanmateix, no s'integren en aquesta base de càlcul els complements de cotització derivats de declaracions efectuades per un import inferior al que corresponia, respecte de les prestacions econòmiques per incapacitat temporal abonades amb anterioritat al complement de cotització.

Si la persona justifica menys de dotze mesos dins dels vint-i-quatre mesos precedents al fet causant, la base de càlcul és la mitjana mensual de les bases de cotització efectivament realitzades.

Si la persona no justifica cap període declarat durant els vint-i-quatre mesos anteriors al fet causant, la base de càlcul que es pren en consideració és el salari mínim."

Disposició final tercera. Modificació de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020

1. Es modifica la lletra f) de l'apartat 1 de l'article 22 de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020, que queda redactat en els termes següents:

"f) Emetre deute públic o concertar operacions de crèdit d'un import de 208.875.778,44 euros per finançar el dèficit de caixa previst (199.120.745,28 euros) en l'exercici del 2020 i respondre al pagament de les quotes, que vencen durant l'exercici, dels préstecs contrets per l'Administració general (9.755.033,16 euros)."

2. S'afegeix una nova lletra i) a l'apartat 1 de l'article 22 de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020, que queda redactat de la manera següent:

"i) Concertar operacions de crèdit en concepte de prestació de garanties mitjançant avals, destinats al finançament d'empreses i negocis que s'acullin als supòsits fixats per decret, per un import total màxim de 130 milions d'euros."

Disposició final quarta. Funcionaris i treballadors públics, i càrrecs públics

1. Els funcionaris i treballadors públics de les administracions públiques i de qualsevol altra entitat pública als quals s'hagi de modificar, atenent una suspensió temporal del seu contracte treball o una reducció de la seva jornada laboral, les condicions de la seva relació estatutària o del seu contracte de treball, o de la seva jornada laboral com a conseqüència de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, estan sotmesos a les disposicions de la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública i a les normes que la desenvolupen, i a les altres normes que regeixen les relacions estatutària o laboral d'aquests funcionaris o treballadors públics.

2. S'encomana al Govern que en el termini màxim de quinze dies a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei presenti un projecte de llei que estableixi mesures de reducció o contenció dels salaris dels càrrecs electius o de lliure designació que treballin prop de les administracions públiques i altres entitats públiques.

Disposició final cinquena. Ajuts per als propietaris de locals comercials i habitatges

S'encomana al Govern que en el termini màxim d'una setmana des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei promogui un reglament amb l'objectiu d'establir i regular un ajut econòmic ocasional destinat als propietaris de locals comercials i habitatges que hagin vist reduïts substancialment els ingressos de la seva unitat familiar de convivència com a conseqüència de les mesures en matèria d'arrendaments establertes a l'article 14 de la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, i als articles 36 i 38 d'aquesta Llei, en els termes que es determinin en la norma reglamentària esmentada.

Disposició final sisena. Ratificació de les mesures adoptades pel Govern

1. Es ratifiquen les mesures excepcionals adoptades pel Govern mitjançant els decrets aprovats a partir de l'11 de març del 2020 i fins al dia en què s'aprovi aquesta Llei, excepte en allò en què hagin estat modificades per aquesta Llei.

2. El Govern pot acordar, per decret, la modificació de les mesures excepcionals adoptades en els decrets esmentats a l'apartat 1 anterior, en funció de l'evolució de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, i ha d'acordar-ne l'aixecament, quan les circumstàncies ho permetin.

Disposició final setena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor quan es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Casa de la Vall, 18 d'abril del 2020

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Emmanuel Macron
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra